

HN HOSPODÁRSKE NOVINY

obsah
rozhodujewww.hnonline.sk
vydáva MAFRA Slovakia, a. s.
pondelok 20. septembra 2021, číslo 180, **

Strategické hry zasiahli plyn. A ľudia si priplatia

ENERGETIKA

Po avizovanom zvyšovaní faktúr za elektrinu čaká obdobný vývoj aj druhú komoditu. V jej prípade má štát malý manévrovací priestor.

Denisa Funtiková
denisa.funtikova@mafrasklovakia.sk

Bratislava – Domácnosti na Slovensku čaká veľká zmena. Od budúceho roka sa po dlhom období musia pripraviť na výrazný rast cien energií. Doteraz sa hovorilo prioritne o zdražovaní elektriny na úrovni okolo desať percent. Chystať sa však treba aj na vyš-

šie faktúry za plyn. Skok bude pritom ešte vyšší ako v prípade prvej menovej položky.

„Pokiaľ ide o nárast trhovej ceny, môžeme hovoriť o cenovom šoku,“ objasňuje dôvody, prečo ľudia budú platiť viac, analytik portálu energieprevas.sk Jozef Badida. Na nemeckej, referenčnej burze komodita s dodávkou v roku 2022 prekonal 40 eur za megawatthodinu a ide ďalej hore. Eš-

te v úvode augusta to bolo o desať eur menej. Práve cena na burzách tvorí 60 percent koncovej, spotrebiteľskej. Pre domácnosti to znamená podľa Badidu očakávané zdraženie okolo 17 percent. Ako upozorňuje, čím neskôr sa začnú konania, tým väčší nárast môžeme očakávať.

Ako na hlavný dôvod možno ukázať na politiku. V tomto prípade na rozdiel od elektriny nie

tú domácu, ale globálnu. Z Ruska do Európy má totiž po novom prúdiť kvapalina novým plynovodom Nord Stream 2. Ten nebol po chuti ani Slovensku, keďže obchádza naše územie. Aby však najväčší svetový producent ukázal, do akej miery je táto trasa dôležitá, začal súčasnými cestami púšťať menej plynu. A to práve dvíha jeho ceny do rekordných výšok. Keď sa však nové vybudo-

vané potrubie spustí, očakáva sa následná korekcia smerom dole.

Kedy to bude? Pre potrebné povolenia hovoria odhady analytikov o závere tohto roka. „Myslím, že v tomto roku to Gazprom stihne. Záleží mu na tom, aby to bolo v tomto roku, keď to už tak vyhlasovali všetci ruskí predstavitelia,“ tvrdí analytik JPX Ján Pišta.

Viac na strane 10, Taktická...

V hre je koalícia bez Kollára

Bratislava – Doteraz verných spojencov môže rozložiť vojna v poľícii. Po tom, ako predseda parlamentu a líder hnutia Sme rodina Boris Kollár povedal, že nebudú súčasťou novej pracovnej skupiny, ktorá má obnoviť dôveru v právny štát, sa ozval aj jeho koalíčný partner. Igor Matovič, líder OĽaNO, v TA3 povedal, že ho jeho postoj mrzí. Rovnako sa mu nepáčili ani Kollárovo výroky o „čurillovskej mafii“. V prípade, že by sa Sme rodina rozhodla blokovat boj koalície s mafiou, bude podľa Matoviča potrebné pristúpiť k ráznejšiemu riešeniu. Nevylúčil ani scenár, podľa ktorého by Sme rodina nemusela byť ďalej súčasťou koalície. (RED)

SNÍMKA: TASR/J. KOTIAN

TRHY

Nemecká smotánka sa rozrastie. Hlavný burzový index získava dosť silné mená

Bratislava – Tridsať rokov sa k naozaj razantným zmenám až tak nemal. Nemecký burzový index DAX, ktorý tvorilo 30 najvýznamnejších nemeckých spoločností, sa však vlní rozhodol pre prvú zásadnú reformu. Masívne rozšírenie. Oddnes tak bude jeho súčasťou desiatka no-

vých spoločností. Medzi nimi aj holding Porsche SE, Airbus, Zalando a ďalší. Vďaka tomu bude jeho tržová kapitalizácia o takmer pol miliardy eur vyššia. „Diverzifikácia indexu, ako aj jeho výraznejšie zameranie na rastové spoločnosti, môže podporiť záujem investorov, čo môže viesť nielen k nárastu

hodnoty, ale aj samotných akcií,“ poznamenal analytik brokerskej spoločnosti XTB Lukáš Lipovský. Od začiatku roka pritom pridal asi 14 percent a od vlaňajšieho októbra, keď oznámil rozšírenie, dokonca takmer 23 percent. V súčasnosti sa tak pohybuje jeho hodnota okolo 15 a pol tisíc bodov.

Index sa k tomu kroku odhodlal po tom, ako vlni oznámila platobnú neschopnosť spoločnosť Wirecard a opustila logicky aj jeho rady. To odštartovalo snahy vytvoriť silnejší a odolnejší investorský priestor. (P)

Viac na strane 2, Elita...

DOPRAVA

Diaľnice dostali nového šéfa. Vedenie sa rozdelí

Bratislava – Hoci nie dramaticky, ale predsa len pribúdajú na Slovensku nové kilometre diaľnic. To so sebou nesie aj nové povinnosti. Týmto štát zdôvodnil zmeny v Národnej diaľničnej spoločnosti. V rámci nich rozdelil posty predsedu predstavenstva a generálneho riaditeľa. Kým meno prvého je známe,

na obsadenie druhej pozície sa čakalo doteraz. A zaujme ju Vladimír Jacko, bývalý vicepredzident košického U. S. Steelu. Zodpovedný bude za vnútorné procesy. Predseda predstavenstva Jura Tlapa bude konať na vonok. (TG)

Viac na strane 12, Šéfom...

Cena
cena 1,09 EUR /
predplatné 0,952 EURPredplatné
tel.: 02 48 238 238, www.hnonline.sk/predplatne
e-mail: predplatne@mafrasklovakia.sk

HN ONLINE.SK

HN

mafra slovakia

Európska energetická
burza v Lipsku

Názov	posledná cena v EUR	ročné nárast	ročné max.	ročné min.
DE Phel Base D	150,70	60,15	633828	0,43
DE Phel Peak D	168,65	76,76	340625	0,07
VÍSEY JAN71d	0,00	0,00	0	0

Všetky ceny sú v EUR, pri elektronických energiách v EUR/MWh, pri povolení len v EUR

Kotácia kovov AVK

vypĺvajúca z cien LME
a ďalších súvisiacich nákladov

Med:	8 113,0 €
Hliník:	2 653,3 €

Lehoty platnosti: od 20. 9. 2021 do 24. 9. 2021

Kovy

Drahé	LME	USD	Jedn.
Názov	Ftng PM		
Zlato	1754,15	TR OZ	
Striebro	23,39	TR OZ	
Platina	941,00	TR OZ	
Paládium	2 016,27	TR OZ	

Základné

Názov	Settlement	Ponuka	Dopyt	Jedn.
Med GRADE 'A'	9307,25	9300	9307,25	USD/mT
Olovo 99,97 %	2175	2175,15	2213,8	USD/mT
Hliník 99,70 %	2871	2871,15	2914,8	USD/mT
Hliník - zliatina	2448,5	2439	2449	USD/mT
Nikel 99,80 %	19389	19389,5	20059	USD/mT
Cin 99,85 %	35075	0	35374	USD/mT
Zinok 99,95 %	3073,5	3073,9	3109,8	USD/mT

Strategické

Názov	Cena	Jedn.
Antimón 99,65 %	11600/12100	USD/mT
Arzén 99,00 %	1,1/1,4	USD/lbs
Bismut 99,99 %	3,6/3,95	USD/lbs
Kadmium 99,99 %	1/1,2	USD/lbs
Kadmium 99,95 %	0,86/1,03	USD/lbs
Fe Chrom, H Carbon	1,5/1,6	USD/lbs
Kobalt - katódy 99,80 %	23,5/24	USD/lbs
Kobalt - katódy 99,60 %	-	USD/lbs
Kobalt - ingoty 99,30 %	21,2/24,95	USD/lbs
Kadmium - ingoty 99,99 %	310/315	USD/Kg
Germium kovy	1225/1290	USD/Kg
Germium - oxid	820/900	USD/Kg
Indium 99,97 %	205/225	USD/Kg
Magnézium 99,90 %	4600/4800	USD/mT
Ferromangán	1320/1440	USD/mT
Mangan elect.	5300/5500	USD/mT
Ortuf	-	USD/tks
Molyb Fe65 West	45,5/47	USD/Kg
Molyb Fe60 China	-	USD/Kg
Ruťhénium	67/675	USD/Oz
Selen 99,5 % PWD	9,5/10,2	USD/lbs
Silicon Fe 75 Russian	1700/1900	USD/mT
Silicon Metal Lumps	2200/2300	USD/mT
Tantal	86/90	USD/lbs
Titanium Sponge 99,6	8,3/8,5	USD/Kg
Ferrotitan 70 % Západ	77/75	USD/Kg
Tungsten Ferro	39,75/41	USD/Kg
Vanadium Fe 80 (T2)	36/38	USD/Kg
Vanadium Pentox	99,3	USD/lbs
Wolframite	-	USD/mT

Kurzový lístok ECB
č. 180

17. 9. 2021

Štát	Kód	Stred
USA	USD	1,1780
Japonsko	JPY	129,61
Bulharsko	BGN	1,9558
Česká republika	CZK	25,296
Dánsko	DKK	7,4680
V. Británie	GBP	0,85363
Maďarsko	HUF	351,49
Poľsko	PLN	4,5804
Rumunsko	RON	4,9488
Švédsko	SEK	10,1553
Švajčiarsko	CHF	1,0891
Island	ISK	151,40
Nórsko	NOK	10,1208
Chorvátsko	HRK	7,5092
Rusko	RUB	85,4338
Turecko	TRY	10,1323
Austrália	AUD	1,6111
Brazília	BRL	6,2039
Kanada	CAD	1,4913
Čína	CNY	7,6044
Hongkong	HKD	9,1691
Indonézia	IDR	16,7620
Izrael	ILS	3,7752
India	INR	86,5335
Južná Kórea	KRW	1,388,26
Mexiko	MXN	23,4722
Malajzia	MYR	4,9140
Nový Zéland	NZD	1,6658
Filipíny	PHP	58,819
Singapur	SGD	1,5851
Thajsko	THB	39,145
JAR	ZAR	17,1891

Kurzový lístok ČNB
č. 181 (vybrané meny)

17. 9. 2021

Štát	Množstvo	Kód	Stred
Austrália	1	AUD	15,700
Bulharsko	1	BGN	12,932
EMU	1	EUR	25,295
Chorvátsko	1	HRK	3,370
Japonsko	100	JPY	19,517
Kanada	1	CAD	16,962
Maďarsko	100	HUF	7,197
Poľsko	1	PLN	5,523
Rumunsko	1	RON	5,111
Rusko	100	RUB	29,610
Švajčiarsko	1	CHF	23,140
USA	1	USD	21,474
Veľká Británie	1	GBP	29,951

Taktická hra s plynom
ovplyvní aj Slovensko

ENERGETIKA

Že si budúci rok priplatíme za elektrinu, už regulátor avizoval. Teraz je na rade ďalšia komodita. Zachrániť nás paradoxne môže to, čo ceny dvíha.

Denisa Funtiková
denisa.funtikova@mafrasslovakia.sk

Bratislava – Nie je to ešte ani mesiac, čo nemecká kancelárka Angela Merkelová a prezident Ukrajiny Volodymyr Zelenský verejne varovali Rusko, aby nový baltýsky plynovod Nord Stream 2 nepoužívalo ako politický nástroj. Moskva však už teraz manévruje. Do Európy púšťa menej kvapaliny „starými“ cestami a táto situácia, spolu s ďalšími okolnosťami, dvíha ceny na burze do rekordných výšok. A pocítia to aj slovenské domácnosti.

„Pokiaľ ide o nárast trhovej ceny, tak môžeme hovoriť o cenovom šoku,“ tvrdí analytik portálu energieprevas.sk Jozef Badida. Zemný plyn s dodávkou v roku 2022 už na referenčnej nemeckej burze prekonal rekordných 40 eur za megawatthodinu a stále rastie. Ešte v auguste sa pritom pohyboval pod 30 eurami.

Nárast o 17 percent

Analytik pokračuje, že aktuálny odhad nárastu koncepcie ceny pre domácnosti je na úrovni 17 percent a je pravdepodobné, že čím neskôr sa začnú cenové konania, tým väčší nárast môžeme očakávať. „Na rozdiel od cien elektriny v cenách plynu regulačný úrad nemá taký manévrovací priestor a v podstate vysoký rast môže korigovať len cez platby za prepravu a distribúciu,“ vysvetľuje Badida. Ako dodal, pokiaľ ide o politikov, tí môžu upravovať sadzby DPH a spotrebnej dane z plynu pre podnikateľov.

Kým pri elektrine regulátor vyčádza z prvého polroka 2021,

Poslednú rúru podmorského plynovodu Nord Stream 2 v nemeckých vodách Baltského mora zvarili 6. septembra. SNÍMKA: REUTERS

pri určovaní koncepcie cien plynu na nasledujúci rok sa berie do úvahy jeho priemerná hodnota na lipskej burze za posledných 12 mesiacov. Za vlaňajšok to bolo 13,86 eura za megawatthodinu, aktuálne je to 14,80 eura, a na budúci rok zatiaľ o päť eur viac. „Tento nárast a jeho premietnutie do koncepcie ceny ako náklad samotnej komodity nedokážeme ovplyvniť,“ vyjadril sa hovorca úradu Radosław Igaz.

V štruktúre koncepcie ceny plynu pre domácnosti tvorí samotná komodita okolo 60 percent, distribúcia 32 a preprava šesť percent. Regulátor vie ovplyvniť len posledné dve polovice.

Viac sa ťaží, menej dováža

Dôvodom, prečo nerastná surovina stúpa na cene, je niekoľko. Niektoré pritom siahajú ešte do minulého zimy. Tá bola dlhšia a tuhosť ako rok predtým, a zásobníky sa vyprázdňovali na desaťročné minimá. „Z dôvodu chladnej jari sa ich plnenie začalo neskoro. Ceny tak rástli už na jar. Obavy z aktuálneho nedostatku

„
Pokiaľ ide o nárast
trhovej ceny
plynu, môžeme
hovoriť o cenovom
šoku.“

Jozef Badida,
analytik portálu
energieprevas.sk

pruďšie dvíhali letné hodnoty. Až tak, že sa vŕtanie za letné ceny stávalo nevyhľadným oproti zimným,“ opisuje analytik JPX Ján Pišta.

Na zdraženie má podľa odborníkov najvýznamnejší vplyv faktor nižšej ponuky ako dopytu na európskom trhu. V auguste klesli

dodávky ruského plynu do Poľska a od septembra aj tok cez Veľké Kapušany. Takmer 50 percent suroviny pritom prichádza z Ruska. „Podľa aktuálnych údajov je ťažba v Rusku vyššia ako vlni, no dodávky zodpovedajú úrovni z 2017,“ uvádza Richard Kvasňovský, riaditeľ Slovenského plynárenského a naftového zväzu.

Negatívny vplyv mala podľa neho aj havária a požiar v závode na spracovanie plynu v sibírskom meste Urengoi. Úlohu hrajú tiež rastúce ceny emisných povoleniek a nemali problém spôsobujú pokles dodávok v podobe LNG. V neposlednom rade ide podľa Kvasňovského aj o Nord Stream 2. „Rusko chce nižšími dodávkami ukázať jeho nenahrádzateľnosť pre Európu.“

Strategická hra okolo nového potrubia síce plyn dvíha nahor, no môže ho aj stlačiť dole. Záležie len na tom, kedy ním začne prúdiť do Európy. „Plyn môže byť dodávaný až po tom, ako nemecký regulátor dá licenciu prevádzkovateľovi,“ vysvetľuje Pišta. To môže trvať najbližšie štyri mesiace.

V SKRATKE

Slováci najviac
lietali do Turecka

Bratislava – Počas letnej sezóny svoje zahraničné dovolenky Slováci najčastejšie trávili v Turecku či Grécku. Uvediol to prezident Slovenskej asociácie cestovných kancelárií a cestovných agentúr Roman Berkes. „V čase platnosti cestovného semafora bol najväčší záujem o Grécko, Španielsko, Cyprus, Taliansko, Bulharsko a Chorvátsko, aj keď tam ľudia najčastejšie chodia vlastnou dopravou,“ približuje Berkes. Neskôr, keď sa podmienky návratu zo zahraničia zmenili aj pre návrat neočakávaných z mimoeurópskych destinácií, sa výrazne zvýšil záujem o Turecko.

V Mochovciach
odstavili druhý blok

Bratislava – Slovenské elektrárne v sobotu odstavili na približne tri týždne druhý blok jadrovej elektrárne Mochovce. Počas plánovanej generálnej odstávky vymenia takmer päťnásť palivových tyčí reaktora, urobia plánovanú údržbu a okrem štandardných prác plánujú počas odstávky pokračovať aj v jednom z najväčších a dlhodobých investičných projektov –

seizmickom zosilňovaní jadrového bloku. Elektrárne majú v harmonograme práce na technickej vode, nedeštruktívne kontroly zvarov parogenerátora či práce na nátrubku havarijnej regulačnej kazety.

Problémy s čipmi
znižujú ceny kovov

Londýn – Nedostatok čipov v automobilovom priemysle vyvolal tiež rýchly výpredaj drahých kovov používaných v tomto odvetví. Čím dlhšie nedostatok polovodičov trvá, tým slabšie môže byť zotavenie cien týchto kovov. Paládium, ródium a platina sa používajú na čistenie výfukových plynov. Ceny týchto kovov sa prudko znížili, lebo výrobcovia áut nemajú dostatok čipov a znížili výrobu. Cena paládia sa prepádla z májového rekordu viac ako 3 000 dolárov za trojský uncu na zhruba 2 000. Ródium kleslo z rekordných takmer 30-tisíc do-

lárov v marci na súčasných 12-tisíc, a platina bola vo februári na sedemročnom maxime 1 336,50 dolára za uncu, no teraz je na 950.

Škoda ráta
s elektromobilmi

Mladá Boleslav – Mladoboleslavská automobilka sa pripravuje na masívny príchod elektromobility. Od koncernu Volkswagen dostala možnosť vyrábať ďalšie elektrické autá a bude tak môcť zachovať pracovné miesta vo svojich závodoch, oznámil v liste za mestancom predseda predstavenstva Thomas Schäfer. Škoda

teraz vyrába len SUV Enyaq iV. Začiatkom roka na trh príde Enyaq iV vo verzii Coupé. Nasledne bude firma vyrábať ďalšie elektrické modely. „V záto sme na koncernovej pôde tvrdo bojovali a nakoniec sme ich aj presadili. Tieto vozidlá potrebujeme, aby

sme pre zákazníkov najmä v Európe zostali atraktívni,“ uviedol Schäfer.

Distribútori energií
majú problémy

Londýn – Menším distribútorom energií v Británii spôsobil problém prudký rast ceny plynu. Podľa servera BBC sú v problémoch s dodávkami zväzkov štyri spoločnosti, ktoré majú celkovo približne jeden milión zákazníkov. Podľa vlády má však energetický regulátor dostatočné právomoci na to, aby ich klienti nezostali bez plynu či elektriny. Pre vysoké ceny nemajú na to, aby nakúpili objemy schopné pokryť dopyt.

Ďalšie centrum
Amazonu v Česku

Praha – Americký internetový obchod oznámil plány na výstavbu nového distribučného centra v Kojetine v Olomouckom kraji. Dokončí ho čom do roku 2023 a okrem ľudí v ňom budú pracovať aj roboty, ktoré im majú uľahčiť prácu. Informoval o tom portál idnes.cz. Firma má distribučné centrum aj pri Prahe.

INZERČIA

Profesionálna správčská kancelária, k.s., IČO: 46 333 908, správca úpadcu: EKOENERGETIKA s.r.o. Košice, IČO: 36 172 430 realizuje verejné ponuky korekcie na predaj **PONUKU ÚPADCU (Bioplynová stanica v Zemplingskej Teplici s prislúšenstvom)** prostredníctvom Obchodného vestníka SR. V prípade záujmu o bližšie informácie neváhajte kontaktovať správcu na tel. č. 0908 458 117, resp: stefko@psk-ks.sk.

MS205315/01

Predseda Vedeckej rady Vysokiej školy DTI oznamuje, že v rámci habilitačných a inauguračných konaní v odbore habilitačného konania a inauguračného konania: Odborová didaktika na Vysokiej škole DTI, m. číslo 1, Sládkovičova 533/20, Dubnica nad Váhom sa budú konať verejné prednášky a obhajoby nasledovne: **Dňa 4.10.2021 o 13:00 v rámci habilitačného konania p. PaedDr. Aleny Vagaskej, PhD.** pracovníčky Technickej univerzity v Košiciach, Fakulty výrobných technológií v Prešove sa uskutoční habilitačná prednáška na tému: **Kľúčové matematické kompetencie študentov v odbornej profilácii technického zamerania ako inovatívny koncept odbornej didaktiky a obhajoba habilitačnej práce na tému: Inovatívne stratégie a metódy vyučovania matematiky v kontexte vysokoškolského vzdelávania na technických univerzitách. Dňa 4.10.2021 o 14:30 v rámci inauguračného konania p. Ing. Alexandra Bilčíka, PhD.** pracovníka Vysokiej školy DTI sa uskutoční habilitačná prednáška na tému: **Determinanty práce stredných odborných škôl a obhajoba habilitačnej práce na tému: Evalúcia v práci pedagóga ako súčasť odborného vzdelávania a prípravy žiakov. Dňa 5.10.2021 o 13:00 v rámci inauguračného konania p. doc. PaedDr. Tomáša Jablonského, PhD.** pracovníka Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku sa pred Vedeckou radou VŠ DTI uskutoční inauguračná prednáška na tému: **Johnsonova teória sociálnej zvislosti a jej didaktická aplikácia v pedagogickej praxi.**

MS205291/01

Profesionálna dražobná spoločnosť, s.r.o.
ORGANIZUJE PRIAMU PREDAJ NEHNEVNOSTÍ ZÁLOŽOU
Predmet priameho predaja: **Výrobný areál s bytmi v pozemkami v obci Orechová, okres Sobrance**
zapisané na LV č. 424/370, 549, 932, vedené Okresným úradom Sobrance, Katastrálny odbor, Okres: Sobrance, Obec: ORECHOVÁ, Katastrálne územie: Orechová
Termín predkladania dokladov týkajúcich sa osobného postavenia záujemcov: do 11. októbra 2021
Termín preukázania finančného postavenia záujemcov: do 11. októbra 2021
Termín predkladania ponúk: do 11. októbra 2021
Adresa doručenia ponúk: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky, Šancova 1/A, 813 33 Bratislava
Odhodnotenie predmetu priameho predaja: **804.000,00 €**
Podmienky na predkladanie cenovej ponuky a bližšie informácie sú uvedené na webovej stránke www.profesionalnadrabna.sk
Kontakt: **0903 420 800, dzurkovic@profesionalnadrabna.sk**

MS205300/01

HANSAINVEST Hanseatische Investment-GmbH	Kategória fondu	Mena	Aktuálna cena podielu	Predajná cena podielu	Nákupná cena podielu	Čistá hodnota majetku na fonde
C-QUADRAT ARTS TRF A (EUR)	UCITS	EUR	133,551	140,229	133,551	17,122
C-QUADRAT ARTS TRF T (EUR)	UCITS	EUR	138,878	145,822	138,878	47,689

MS203038/19